

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11CoP/3/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8311208732
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8311208732.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Jozefa Škraba a JUDr. Mareka Kohúta v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ X. S., nar. X.X.XXXX a 2/ S. S., nar. XX.X.XXXX, bytom u otca, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, Odbor sociálnych vecí a rodiny, detí rodičov - matky: S. S., rod. E., nar. XX.X.XXXX, W.. XX.J. XXXX/X, N., právne zastúpenej JUDr. Petrom Novosadom, advokátom, Hlavná č. 29, Prešov a otca: S. S., nar. XX.XX.XXXX, L. Č.. XXX, N., právne zastúpeného JUDr. Oľgou Šomplákovou, advokátkou, Námestie slobody č. 19, Humenné, o úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode s prísl., o odvolaní otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 15C/86/2011-700 zo dňa 2. decembra 2014, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zverení maloletej X. S., nar. X.X.XXXX a maloletého S. S., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky s tým, že táto úprava platí na čas po rozvode manželstva navrhovateľky a odporcu.

V prevyšujúcej časti ruší rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zveril maloletú X. S., nar. X.X.XXXX a maloletého S. S., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky s tým, že otca maloletých detí zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej X. sumou 200,- Eur mesačne a na výživu maloletého S. sumou 100,- Eur mesačne do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň upravil styk otca s maloletými deťmi a oprávnil ho stretávať sa s nimi každý párny týždeň od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a každý nepárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že si otec deti vyzdvihne a odovzdá ich matke pred bytom matky, pričom matka je povinná deti na styk s otcom riadne pripraviť. Napokon účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania. V zmysle ustanovení § 24 ods.1 a § 62 ods.1,2,3 a 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom znení, okresný súd vychádzajúc z vykonaného dokazovania v predmetnej veci, pridržal sa najmä výsledkov znaleckého dokazovania a znaleckého posudku z odboru psychológia - odvetvie klinickej psychológie detí a dospelých, vykonaného K.. O. E., ktorá vyslovila konštatovanie, že ani jeden z rodičov v danej veci maloletých detí nemá ideálne predpoklady pre osobnú starostlivosť o maloleté deti, avšak zohľadnila intenzívnejšie útoky odporcu - otca maloletých detí voči navrhovateľke - matke maloletých detí, jeho snahy o podávanie skreslených jednostranných informácií, o kriminalizáciu matky, spochybňovanie jej roly matky a indukovanie detí voči nej, čo u matky maloletých detí predpokladom vylúčila. Súd tiež prihliadol na kladné hodnotenie matky zamestnávateľom, lekárske psychologické stanovisko a tiež skutočnosť, že matka napriek všetkým útokom a obvineniam preukázala, že je schopná sa postarať o dieťa. So znaleckým posudkom K.. O. E. sa stotožnil aj znalec ustanovený pre potreby OR PZ Humenné K.. D. Č.. Podľa neho, u odporcu absentujú racionálne princípy, ktoré by mu dovoľovali

efektívnym spôsobom zaobchádzať so svojou rodičovskou výbavou. Matka na rozdiel nevyvoláva zbytočné dramatické situácie, nebola u nej zistená tendencia k manipulácii dcéry vo vzťahu k otcovi v zmysle devastácie tohto vzťahu, či jeho znevažovania. Správanie otca, ktorý má maloleté deti v opatere na základe predbežných opatrení, vyhodnotil okresný súd za nezodpovedné a to vzhľadom na jeho manipuláciu maloletých detí a vykresľovanie ich matky v negatívnom svetle a smerujúce tak proti záujmom maloletých detí, ktorý je pre rozhodovanie prioritný. Pri určení vyživovacej povinnosti okresný súd vychádzal z príjmu matky, ktorá do augusta 2014 nepracovala, poberala dávku v hmotnej núdzi a od septembra 2014 pracovala a jej príjem predstavoval plat v sume 583,64 Eur. U otca vychádzal z preukázaného príjmu hasiča vo výške 656,15 Eur, pričom zohľadnil odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj schopnosti a možnosti, majetkové pomery povinného otca. Napokon pri určení styku maloletých detí s otcom zobral do úvahy v prvom rade, aby bol v záujme detí a súčasne aby boli rešpektované práva rodiča, ktoré deti neboli zverené do osobnej starostlivosti, pričom vychádzal z potvrdenej ústretovosti matky, ktorú považoval v tomto ohľade za rodičovsky spôsobilejšiu a ktorá sa vyjadrila, že nijako nemieni obmedzovať otca pri osobných stretnutiach s deťmi.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie otec maloletých detí, písomným podaním zo dňa 9.12.2014, ktorým žiadal zmenu rozhodnutia okresného súdu, považujúc odvolanie za plne odôvodnené a dôvodné v zmysle § 205 ods. 2 c/, d/ a f/ O.s.p.. Navrhol, aby odvolací súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca a navrhovateľku zaviazal prispievať na ich výživu v prípade maloletej X. sumou 150,- Eur a maloletého S. sumou 100,- Eur mesačne do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Tiež, aby upravil styk maloletých detí s matkou každý týždeň od piatku 16.00 ho. do nedele 18.00 hod. a cez týždeň každý utorok a štvrtok od 16.00 hod do 18.00 hod. s tým, že matka si deti vyzdvihne a odovzdá ich pred bytom otca a otec je povinný deti na styk s matkou riadne pripraviť. Odvolateľ namietal nepresvedčivé, nepreukázané a nesprávne závery súdu prvého stupňa, keďže sú vec náležite neobjasnil a z nejasných skutkových predpokladov a indícií vyvodil mylné právne závery, spôsobujúce vecnú nesprávnosť rozsudku. Poukazujúc na genézu doterajších konaní a rozhodnutí v predmetnej veci maloletých detí, namietal odvolateľ, že znalkyni K.. O. E. neboli predložené všetky spisy, a to sp.zn. 10P/168/2013, 10 P/229/2012, 12P/78/2012 a 11 Em/1/2001, ktoré sa týkali maloletého S. a pri vypracovaní znaleckého posudku č. 16/12 zo dňa 2.4.2012 neboli znalkyni predložené spisy sp.zn. 12 P 20/12, 19P/150/2011, 10P 22/12 a 19P424/2011, ktoré sa týkali maloletej X.. Znalkyňa sa nemohla oboznámiť pri vypracovaní znaleckého posudku s vydanými predbežnými opatreniami, ktorými boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca, ktoré akceptoval aj krajský súd a ktoré matka nerešpektovala a znalkyňa tak nemala relevantné podklady pri vypracovaní doplnku znaleckého posudku č. 16/12 zo dňa 2.2.2012. S doplnkom k znaleckému posudku a s jeho závermi nesúhlasil a priloženými listinnými dôkazmi preukazoval, že si znalkyňa pri vypracovaní znaleckého posudku bez náležitého šetrenia osvojila nepravdivé tvrdenia navrhovateľky (matky maloletých detí). Odvolateľ za preukázané v konaní považoval, že od vypracovania znaleckého posudku došlo k závažným skutočnostiam, s ktorými sa znalkyňa nevysporiadala a tieto objektívne nevyhodnotila, za ktoré považuje okrem predbežných opatrení; konanie navrhovateľky, ktorá bezmála rok v rozpore so súdnym rozhodnutím bránila kontaktu maloletého S. s odporcom v zmysle predbežnej úpravy; správy kolízneho opatrovníka a psychologičky ÚPSVaR Humenné, pracovisko Snina, svedčiace o tom, ako konanie navrhovateľky negatívne ovplyvnilo maloletú X. a jej vzťah k matke, uznesenie Okresného súdu Humenné sp.zn. 1T/58/2012-62 zo dňa 19.9.2012, právoplatné a vykonateľné dňa 19.9.2012, ktorým bola navrhovateľka právoplatne odsúdená podľa § 216 ods.1 písm. a/, c/ Tr. poriadku pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods.2 Tr. zákona; ďalej vyjadrenia maloletej X. a napokon správu kolízneho opatrovníka zo dňa 14.3.2014 s poukazom na právny názor Krajského súdu v Prešove v jeho zrušujúcom uznesení č.k. 11/CoP/5/2012-351, 11CoP/6/2012 zo dňa 9.4.2013. Napriek dôvodnému návrhu odporcu, súd prvého stupňa kontrolné znalecké dokazovanie nenariadil a nesprávny a neobjektívny znalecký posudok a doplnok pojal za najdôležitejší dôkaz pri rozhodovaní o právach a povinnostiach rodičov k deťom. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní neprihliadal na žiadne dôkazy svedčiace v prospech odporcu a to správu kolíznej opatrovníčky ÚPSVaR Humenné, pracovisko Snina zo dňa 29.11.2013, 22.1.2014 a 16.7.2014. Súd nevyhodnotil odpovede matky na otázky pojednávania dňa 28.10.2014, prečo si neprišla prevziať deti v zmysle predbežných opatrení v dňoch 8.8.2014, 29.8.2014, 12.9.2014, 19.9.2014, 26.9.2014, 3.10.2014, 10.10.2014 a prišla až 17.10.2014 a pod.. Súd bez akýchkoľvek relevantných dôkazov hodnotí odporcu ako osobu, ktorá aj za cenu výchovných a vývinových porúch maloletých detí tieto ovplyvňuje negatívnym smerom a za každú cenu sa snaží oddeliť deti od matky nielen fyzicky ale aj citovo. Súd pri tom nevykonával ani dôkaz výsluchom maloletej X.. Nerešpektovanie jej vôle je hrubým porušením jej práva, vyplývajúceho

z Čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa. Odvolateľ ďalej namietal, že súd prvého stupňa prihliadal na hodnotenie zamestnávateľa matky z obdobia, kedy tam už nepracovala, pričom sa opomenul vyporiadať s kladným hodnotením odporcu jeho zamestnávateľom počas stále trvajúceho pracovného pomeru. Súd tiež neprihliadol na tvrdenia odporcu, že navrhovateľka požíva alkoholické nápoje, pričom konanie navrhovateľky v tejto súvislosti rozhodne nesvedčí o jej zodpovednosti a schopnosti riadne sa starať o maloleté deti. Všetky v odvolaní uvedené skutočnosti považuje odvolateľ za spôsobujúce vecnú a právnu nesprávnosť, arbitrárnosť a teda nezákonnom rozsudku okresného súdu.

K odvolaniu sa vyjadrila matka maloletých detí písomným podaním zo dňa 9.1.2015, ktorá uviedla, že považuje rozsudok okresného súdu za vecne správny a stotožňuje sa s jeho závermi, pričom odvolanie otca maloletých detí považuje za zavádzajúce a subjektívne. Uviedla, že ku všetkým odvolateľom tvrdeným okolnostiam, jej sa týkajúcim, sa riadne vyjadrila v priebehu konania. Odporcová stratégia v konaní, založená na diskreditácii navrhovateľky v zmysle, že je závislá na požívaní alkoholických nápojov, tieto krivé obvinenia, s odstupom času a na základe vykonaného dokazovania, ostali len v rovine tvrdení. Uviedla, že je spôsobilým rodičom, vedie riadny a usporiadaný život, avšak v tomto jej chýba kontakt s jej deťmi. Od septembra 2014 je zamestnaná v ČSOB, a.s., kde musela absolvovať úvodné zaškolenie a je tak zrejme, že ak by mala problémy s alkoholom, určite by takúto prácu v banke nezískala, kde je denno-denne s kontakte so zákazníkmi. Do pozornosti súdu tiež uviedla, že odporca čaká v blízkej budúcnosti ďalšie dieťa so svojou družkou a ďalšie dieťa bude v živote odporcu znamenať nielen radosť, ale aj zvýšené finančné výdavky a menej času pre S. a X.. Odporca pracuje ako hasič aj v nočných zmenách a cez víkendy, takže maloletým deťom nie je schopný venovať toľko času, koľko by im vedela venovať navrhovateľka, ktorá pracuje v pravidelnom pracovnom čase od pondelka do piatku. Navrhla, aby krajský súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. a na čas po rozvode jej zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti s tým, že je oprávnená a povinná maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otca maloletých detí, aby zaviazal povinnosťou prispievať na výchovu a výživu maloletej X. sumou 200,- Eur a maloleteho S. sumou 100,- Eur mesačne a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky od právoplatnosti rozsudku. Styk otca s maloletými deťmi navrhla upraviť tak, že súd oprávni otca stýkať sa s deťmi každý párný týždeň v sobotu od 14.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti matky mimo miesta ich bydliska po dobu 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku a od 4. mesiaca od právoplatnosti rozsudku každý párný týždeň v piatok od 18.00 hod. do nedele do 17.00 hod. bez prítomnosti matky s tým, že otec si deti vyzdvihne a odovzdá ich matke pred bytom matky a matka je povinná deti na styk riadne pripraviť.

Kolízny opatrovník k odvolaniu otca maloletých detí písomným podaním zo dňa 4.5.2015 a jeho doplnením uviedol, že dáva do pozornosti súdu protichodné názory kolízneho opatrovníka a znalca. Zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky bude podľa neho ťažko zrealizovateľné, nakoľko maloletá X. dlhodobo a jasne odmieta matku. Dieťa dlhodobo prezentuje, že sa bude s matkou stretávať len, ak bude zverená do osobnej starostlivosti otca. Javí sa, že maloletá X. nevládne bez psychickej ujmy zmenu súčasného stavu a pre maloleteho S. bude znamenať takáto zmena tiež záťaž. Navrhol z dôvodu ochrany zdravého psychického života maloletých detí, aby boli na čas po rozvode zverené - X. do osobnej starostlivosti otca a maloletý S. do striedavej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch s tým, že by obe maloleté deti trávili víkendy u rodičov spolu a X. bola u matky aj počas týždňa v utorok a vo štvrtok.

V odvolacom konaní otec maloletých detí odmietol tvrdenia matky a uviedol, že je hasičom od roku 2009, deti má dočasne zverené do osobnej starostlivosti od roku 11/2011 a tieto nikdy nepocítili žiadnu ujmu, čo nedostatok jeho pozornosti, starostlivosti, či záujmu o nich. Odporca sa ďalej teší na narodenie svojho ďalšieho dieťaťa, rovnako ako maloletí X. a S.. Otec maloletých detí nesúhlasil s návrhom kolízneho opatrovníka na striedavú starostlivosť o maloleteho S.. Takýmto rozhodnutím by došlo k narušeniu súrodeneckých vzťahov.

Matka maloletých detí vyslovila pochybnosť o tom, či kolízny opatrovník, vzhľadom na svoje vyjadrenia v konaní, prezentuje v prvom rade záujem maloletých detí, namietala jeho profesionálnosť a objektívnosť. Súhlasila však s jeho návrhom na poradenské a iné činnosti. Uviedla tiež, že by v prípade potvrdenia rozsudku okresného súdu nechala maloletú X. v škole v Stakčíne, pretože tam chodí a má tam priateľov. Ona má auto. Poukázala tiež na skutočnosť, že maloletá X. od začatia rozvodového konania nespala u nej ani raz za tie roky a nemá možnosť kontaktu s dieťaťom, čo kolízny opatrovník vo svojej správe neuvádza. Ďalej, kým bol maloletý v jej starostlivosti, zlepšili sa mu zdravotné výsledky. Bývalý manžel

priznal, že nepovažoval za dôležité informovať ju o zdravotnom stave detí. Za objektívne považuje uviesť v správe kolízneho opatrovníka aj to, koľkokrát úspešne zorganizovali jeho pracovníci stretnutie matky s deťmi a koľkokrát odmietol odporca vôbec prísť, koľko Vianoc umožnil odporca tráviť deťom s matkou, keďže sú iného vierovyznania a Vianoce slávia v iný termín. Za znak chorobného správania sa považuje aj vyjadrenie sa otca detí pred kolíznym opatrovníkom, že všetky darčeky pre deti od matky spáli. Pohovor kolízneho opatrovníka s deťmi sa uskutočnil len narychlo po tom, čo sa pracovníci ÚPSVaR dozvedeli o jej podnete Odboru kontroly a Úradu verejného ochrancu práv. Poukázala na zrejmu nesprávnosť vo výroku rozsudku, týkajúcu sa určenia času pri rozhodnutí o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti, konkrétne na čas po rozvede, rovnako ako otec maloletých detí.

Za opodstatnenú vyhodnotila námietku neobjektívnosti a nedostatkov v ochrane záujmu maloletých detí kolízneho opatrovníka - ÚPSVaR Humenné, jeho pracoviska Snina v predmetnej vec maloletých detí, aj verejná ochrankyňa práv listom zo dňa 15.7.2015, považujúc nedostatky za závažné.

Kolízny opatrovník k skutočnostiam, uvedeným v odvolacom konaní doplnil, že navrhuje rozhodnúť aj o povinnosti rodičov zúčastňovať sa konzultácii s psychologičkou. Zdôraznil, že v jeho správe nie sú uvedené všetky pohovory s rodičmi alebo deťmi, ale len tie najpodstatnejšie, ktoré považovali za rozhodujúce. V odvolacom konaní kolízny opatrovník uviedol, že prehodnotil svoje stanovisko v súvislosti s novým - kontrolným znaleckým posudkom i v súvislosti so stanoviskom ombudsmanky Z.. O. a navrhol zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a úpravu styku s otcom, z dôvodu dlhodobej manipulácie, za prítomnosti matky. Vec bola na základe rozhodnutia vedenia ÚPSVaR presunutá z pracoviska Snina na pracovisko Humenné, kde s rodinou pracuje od októbra 2015 psychológ a kolízny opatrovník v mesiaci januári 2016 podal návrh na výchovné opatrenie a to dohľad na rodinou podľa § 37 ods.2 písm. b/ zákona č. 36/2005 Z.z., o ktorom ešte nebolo rozhodnuté. Kolízny opatrovník 7. januára 2016 vykonal šetrenie v rodine, a to v mieste bydliska matky, ktorá býva so svojim priateľom a v mieste bydliska otca. Konštatoval, že maloleté deti majú pri matke i u otca vytvorené vhodné podmienky na učenie, oddych i trávenie voľného času. Maloletá X. navštevuje výtvarný krúžok v mieste bydliska priateľky otca v obci Pichné. Otec rozvíja pozitívne väzby vo vzťahu k maloletým deťom, jeho priateľke a maloletej dcére M.. Matke nie je dlhodobo umožňované, aby bol a v kontakte s deťmi bez otcovej prítomnosti, čo nie je v záujme priaznivého psychického vývoja detí. Matka dodržiava odporúčania ÚPSVaR, je trezrivá a prejavuje veľkú túžbu byť s a starať sa o vlastné deti. Pri stretnutiach s maloletými deťmi radšej ustúpi, aby predišla otvoreným konfliktom s otcom pred deťmi. Obidvaja rodičia sa zúčastňujú konzultácií na referáte PPS v Snine, kde im je poskytované sociálne poradenstvo. Aj keď otec zabezpečuje maloletým deťom riadnu starostlivosť a výchovu, je v záujme maloletých detí, aby vnemy ovplyvňujúce rozvoj ich osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, ale aj ich mravný a sociálny rozvoj, prichádzali i zo strany matky, ktorá žije usporiadaným životom a nič nenasvedčuje tomu, že by mohla mať v budúcnosti negatívny vplyv na všestranný vývin maloletých detí.

Na odvolacom pojednávaní bola vypočutá aj maloletá X. S., ktorá uviedla, že by najradšej ostala s maloletým S. u otca a k mame nechce ísť s tým, že ak by sa tak stalo, tak by sa psychicky zrútila. Myslí si, že ju mama nemá rada a nič nie je také, že by mohla povedať, že má rada mamu. Popísala, že k stretnutiam s mamou nedochádza, lebo celé prebieha tak, že síce idú na stretnutie, ale nechcú s ňou byť, takže potom mama odovzdá sladkosti povedzme S. a ide sa preč. Keď bude u otca vo výchove, tak sa môže každý týždeň stretnúť s mamou, ale len každý druhý a potom sa vráti k otcovi. Uviedla, že každý hovorí o tom, že ich otec navádza proti mame, ale nie je to pravda a naopak hovorí, aby išli k mame, že mamka je dobrá.

Odvolacím súdom bolo nariadené vo veci kontrolné znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých K.. S. A., ktorý sa vo svojom znaleckom posudku č.33/2015 zo dňa 7. decembra 2015 v závere plne stotožnil so závermi znalcov K.. O. E. a K.. D. Č..

Z výsledkov kontrolného znaleckého posudku vyplýva, že otec maloletých detí negatívne ovplyvňuje tieto voči matke a z jeho strany sa jedná o konanie, ktoré vedie u nich k syndrómu zavrhnutého rodiča, ktorý neexistuje bez popudzujúceho rodiča a ten psychickou manipuláciou dieťaťa vyvoláva u neho rýchlu a radikálnu zmenu citového vzťahu, zmenu názorov a pozitívneho postoja k úplne odmietavému voči druhému rodičovi, v tomto prípade k matke. Maloleté deti v dôsledku psychickej manipulácie nekriticky prijímajú otcove názory a postoje na matku a jeho si naopak idealizujú, ľutujú ho. Deti sú vystavené

konfliktom medzi rodičmi, otec je verbálne zdatnejší a tým pre deti presvedčivejší. Znalec v osobnosti matky nezistil také rysy, ktoré by ju zneschopňovali alebo obmedzovali pri výchovnej starostlivosti o deti, preto považuje za najvhodnejšie zveriť deti do výchovy matke. Konštatoval, že súčasné citové väzby maloletých X. a S. k ich matke sú negatívne, odmietavé a sú odrazom disharmonického rodinného prostredia, súdnych sporov, ktoré medzi sebou rodičia vedú a dlhodobej manipulácie zo strany otca. Ide o prijatý postoj a nevyvíra z ich vnútorného presvedčenia. Vzájomný vzťah medzi deťmi a otcom je pozitívny, postoje detí však pôsobia schématicky, naučeným dojmom. Súčasný postoj maloletých detí, najmä maloletej X., poukazujú na citovú deformáciu. V súvislosti s v znaleckom dokazovaní položenou otázkou odvolacieho súdu, týkajúcou sa možného dopadu zmeny výchovného prostredia na maloleté deti s ohľadom na ich psychickú odolnosť, súdny znalec odporúča po zverení maloletých detí matke, ich prvé kontakty s otcom len v prítomnosti matky maloletých detí, vzhľadom k vysokej pravdepodobnosti citového vydierania a manipulácie detí. Na opätovne stabilizovanie v novom rodinnom prostredí a adekvátne nadväzovanie kontaktov a vzťahov s rodinou matky, odporúča psychoterapeutické vedenie detí na príslušnom referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR, a to v záujme zdravého vývoja maloletej, aby sa citovo skonsolidovala vo vzťahu k matke. Súdny znalec tiež odporučil psychologické poradenstvo u oboch rodičov. U matky, aby bola usmernená ako zvládnuť prvé dni a týždne s maloletými deťmi a u otca, aby nahliadol na svoje chybné správanie vo vzťahu k deťom, ako negatívne ovplyvnil a poznačil ich citový, osobnostný a psychosociálny vývin a aby napokon deťom v prítomnosti psychológa sám vysvetlil, kde sa stala chyba a že deti potrebujú pozitívny citový vzťah k obojmu rodičom a že v súčasnosti je v ich záujme, aby boli zverené matke. Opätovné odvolania sa považuje znalec len za predlžovanie času, kedy deti nie sú v kontakte s matkou, aby osoba matky bola čím skôr zatlačená do úzadia a výhrady otca k prípadnej zaujatosti psychológov, či sociálnych pracovníkov nemajú opodstatnenie, budú stále, pokiaľ nie je vyhovené jeho predstavám a očakávaniam, ide o osobnostné nastavenie.

Odvolací súd následne na základe podaného odvolania, preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zverení maloletých detí X. a S. do osobnej starostlivosti matke a vo výroku o výžinom a o úprave styku maloletého dieťaťa v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1, 2 písm. a/ O.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti zverenia maloletých detí X. a S. do osobnej starostlivosti matke, je v celom rozsahu správne, vrátane jeho dôvodov.

Podľa § 24 ods. 1 a 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

V predmetnej právnej veci, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, sa odvolací súd na základe skutočností preukázaných v priebehu tak prvostupňového ako aj odvolacieho konania, v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím prvostupňového súdu, vrátane jeho dôvodov v časti zverenia maloletých detí X. a S. do osobnej starostlivosti ich matke. Súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav a vyššie uvedené skutočnosti zakladajú správnosť jeho rozhodnutia, keď vyhodnotil osobnostné a charakterové vlastnosti matky maloletých detí ako priaznivejšie v záujme zabezpečenia čo najúspešnejšieho a zdravého vývoja maloletých detí, ktorých ochranu a starostlivosť súd dozoruje v súlade so zákonom chránenými záujmami maloletých detí. Najvýraznejšie v danom prípade, pozitívne v prospech matky maloletého dieťaťa, rezonuje skutočnosť, že z hľadiska osobnostného preukázane predstavuje pre maloleté deti citovo vyváženejšie výchovné prostredie. Naopak, nestabilne až deštruktívne vo vzťahu k maloletým deťom pôsobí prejavovaná citová a verbálna disharmónia, prameniaca zrejme z nespracovaných osobnostných a porozvodových frustrácií otca maloletých detí, jeho osobná pasivita vo vzťahu k zabezpečeniu rovnováhy vo vzájomných vzťahoch v bývalej rodine, resp. k bývalej manželke,

ktorá je matkou ich spoločných maloletých detí, o ktorých záujme predovšetkým v kontexte konania sa jedná. Odvolací súd pritom zdôrazňuje, že rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia rovnocenne a ani jednému z nich nezanikajú ani rozvodom manželstva. Z hľadiska osobnostných predpokladov rodičov pre zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti jedného z nich, v tomto prípade matky, jednoznačne svedčia v prospech rozhodnutia súdu aj závery vykonaných znaleckých dokazovaní znalcami z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a dospelých.

Odvolací súd preto, na základe vyššie uvedeného, rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zverení maloletých detí X. a S. na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky ako vecne správny potvrdil (§ 219 O.s.p.).

V ďalšom, v časti rozhodnutia súdu o úprave styku otca a maloletých detí X. a S. a tiež o úprave vyživovacej povinnosti povinného otca k maloletým deťom, odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a to vzhľadom na nedostatočne preukázané pomery rodičov - osobné, majetkové a zárobkové ku dňu rozhodovania odvolacím súdom.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 221 ods.1 písm. h), ods. 2 O.s.p. vo výroku o vyživovacej povinnosti a úprave styku s maloletými deťmi ako aj o náhrade trov konania zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.